

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio I. De necessarijs iudicatuero de reuelatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

tolco de vera & falsa prophetia, quem nancisci tandem datum anno 1605. Pincia, liber est varia eruditionis, & iudicij probi, seu Hispanice tantum scriptus, editus Segouia lectu dignissimus. & quidam alij recentiores, quorum dicta cuncta inuenies, apud istos antiquiores. Possunt omnia reduci ad tria capita: de eo qui iudicat, de persona cui facta reuelatio, de ipsa reuelatione & eius circumstantijs. de singulis videamus.

S E C T I O I.

De necessarijs indicaturo de reuelatione.

VEL quis iudicat de apparatione propria, vel de aliena: & plus periculi est priore casu. Vtroque oportet sit persona spiritualis & deuota. *nam animalis homo non percipit ea quae spiritus sunt.* Oportet itaque eum qui recte sit iudicaturus, primo *donum discretionis*, à Deo petere: vt queat sincerum manna diuinæ reuelationis, à mellita lethaliq; dæmonis offa dignoscere, & hæc discretio, conceditur aliqñ à Deo immediate simul cum ipso lumine prophetico, vt dictum est, aliqñ seorsim, idque vel ad priuatam accipientis instructionem, vel ad aliorum quoq; & totius Ecclesie doctrinam, & remedium. Hoc enim dono homo consequitur, vt in se, & de se sciat probare spiritus, & etiam sciat illos de alijs, & in alijs discernere. **P**otest autem hic considerari quasi duplex modus, vnus *experimentalis*, qui cum ipsa reuelatione propria infunditur illi, cui facta reuelatio: *qui modus* (vt ait Gerson) *sit per inspirationem intimam, seu internum saporem, siue per expe-*

rimentalem quandam dulcedinem, siue per illustrationem à montibus æternis, effugantem omnes tenebras dubietatis.] Hic modus rarus est, & paucis concessus: & quibus concessus non est, illi non possunt, suo iudicio, in proprijs reuelationibus stare: quibus vero concessus à Deo fuerit, illi tamen eo vti non possunt, ad discernendas aliorum reuelationes, quia sicut, *nemo nouit quae sunt spiritus, nisi spiritus, ipse met: sic nemo cognoscit infallibili certitudine, per experimentalem hunc sensum, ea quae in alieno sunt animo.* **A**lter, modus: qui datur maxime in ordine ad alios: ille nititur etiam, seu confirmatur experimentis varijs, tum suum aliorum: & solet à Deo concedi maxime illis, quibus officij & dignitatis ratione incumbit animarum cura. Sed non debet quis facile sibi persuadere, se donum istud à Deo accepisse: ideoque ad preces continuas, etiam debet adiungere humanæ prudentiæ, & doctrinæ media. **T**ertius, enim est modus discernendi spiritus, quem vocant, *doctrinalem*, per diligentem & piam sacrae scripturae tractationem: quæ regulas præbet falsos prophetas à veris discernendi: lectio quoque sanctorum Patrum & Historiæ Ecclesiasticæ multum confert, vt, illusiones & reuelationes, signis ac notis peculiaribus queant diiudicari: his si adiungatur observatio virorum spiritualium, & experientia, & in ambiguis obscurisque consulantur viri docti, & pii, & in via spiritus longe progressi, in militia vero contra dæmonum astus exercitati veteranique: sperandum est posse deceptiones sic sentiri & vitari. Plane ad hunc vltimū iudicij ferendi modum, non sufficit sola doctrina, sed accedat

oportet ad illam experientia propria, vt quis sit & doctus & contemplatiuus, vt & Scripturam & reliquam Theologiam non leuiter delibaret. & in semetipso expertus sit variam (ait Gerson) affectionum spiritualium pugnam, tanquam ascenderit nunc in caelos, nunc descenderit in abyssos, & viderit mirabilia Dei in profundo. Nam qui nauigant mare hoc mysticum diuersarum affectionum, quasi collidentium se fluctuum, enarrant mirabilia eius. Inexpertus autem talium, quid nouit eorum? Ad hæc autem nulla magis necessaria dispositio reperitur, quam solidæ humilitatis, vt enim docet Moses apud Cassianum, solis humilibus à Deo hæc cognitio datur. Denique non est iudicium præcipitandum, sed res Deo diligenter prius commendanda, & multiplex scrutinium mentis faciendum: iuxta mox dicenda. Docent hoc sacræ literæ. Narrat Ioseph Iacob patri sua somnia: increpat eum pater, sed rem tacitus considerat a. Apparet angelus, Iosue filio Nun, formâ viri armati: ille disquirat interrogatione, quis esset, nec adorat incognitum b. Audit Samuel vocantem Deum, nec respondet Domino, sed accurrit ad Heli, donec monitus fuisset ab Heli sacerdote, quo modo se gerere deberet c. Helias discernit inter turbinem, commotionem, ignem, & auram lenem, & perpendit prudenter, in quo illorum Dominus se manifestaret. Salutatur Virginem sacratissimam Gabriel Archangelus: illa priusquam responderet: cogitat, qualis esset illa salutatio d: non id leuiter, sed admodum mature & diu, animo atque cogitatione voluebat, vtrum illa salutatio illusoria esset & à Deo, an à dæmone, vt optime Euthymius. Hoc imitatus

a Gen. 37.
v. 11.

b Iosue 5.
v. 13.

c 1. Reg. 3.
v. 9.

d Luc. 1.
v. 29.

A Diuus Ambrosius, cum illi corpora SS. Martyr. Prothasij & Gerualij reuelata, hoc Episcop. Cyprius, cum Diuus Barnabas illi se manifestauit, hoc ceteri sancti, vt vidimus, libr. 2. quest. 6. Si hoc illa mulier Carthaginensis fecisset e, quæ causa fuit schismatis maximi, non tam turpiter delusa fuisset, nec tot malorum Africæ occasionem præbuisset. Sane quamdiu res dubia est, longe totius censetur, potius eam pia cum humilitate repudiare, quam cupide & confidenter recipere, aut assentiri.

B Obijciat forte aliquis, apud Cæsarium legimus, multos precibus à Deo reuelationes, visionesq; & postulasse, & obtinuisse: si petere licet, cur non & oblatas amplecti statim atque recipere? Respondeo, multa fieri à multis non imitanda, immo nec probanda, maxime ab hominibus incomperata sanctitatis. Nam si quis, de quo constaret sanctum esse, id in casu aliquo peculiari & necessario peteret (quod olim sancte factum à B. Ephrem, docet Amphilochius, in vita Diui Basilij, & à sancto Mauro docet, in eius vita, Faustus, apud Surium in Ianuar. & à S. Hereberto docet Rupertus, eius vita capit. 13. apud Surium mense Martio.) vt non auderem damnare: sic non venter ceteris suadere, ne idem sibi putarent imitandum. Quoniam inuenio viros doctos, & valde spirituales semper huiusmodi desideria ac petitiones improbasse: quia nasci solent ex occulta superbia, estimatione, & amore sui: quo cupiât manifestam alijs suam sanctitatem, & saltem ex curiositate vana, & optime tradidit S. Vincenti^o superius laudatus: & ideo Deo solet permittere tales decipi, & impingere, vt de se ipsa testatur, mulier singularis

pruden-

a lib. de vi-
ta & errori-
bus suis.

b lib. de o-
rnatu metali
D. August.
li. 10. c. 10.
c. 1. de vera
religione et
Circulo p.
3. de super-
st. c. 11.

prudētia & sanctimonia B. Catharina Bononiensis. a Deinde quia in tabulis non consistit sanctitas, neque perfectio Christiana, nec ista nos Deo faciunt gratiores, aut proximo vere utiliores. Denique quia huiusmodi auersari, non est ianuam Deo praecludere: sed, per custodiam sui, & humilitatem & castum timorem, Spiritum sanctum allicere, qui amat quiescere super humiles ac timoratos, quae cuncta diligenter ac serio tradita fuere à nostri ordinis viro, Franc. Aria. b prius nos docuit D. Augustinus conatum hoc demonem sibi persuadere, uti signum aliquod à Deo peteret: se vero id detrectasse, gnarum quam multos haec curiositas perdidisset. Ideo alibi mones his abstinere, & quod intra nos est, Dei regnum, in iis qua videntur, non quaramus, post Augustinum idem monemur à Gerson: cuius in similibus magna sane auctoritas est, his verbis; Enarrantur exempla sanctorum Patrum, qui curiositatem huiusmodi visionum, vel miraculorum tanquam perniciosissimam fallacissimamque refugerunt. A qua se Augustinus liberatum, in suis confessionibus, gloriatur in Domino. Quam propterea D. Bonaventura abhorrendam nimis esse determinat, totoque conatu repellendam, nunc orationibus, nunc increpationibus seu flagellationibus propriae mentis & corporis: exemplo illius, qui veneratione caret superbia, quae suum, & obtinuit à Domino, ut per tres menses Daemoniaci vexaretur obsessione. Alter sanctorum Patrum, dum sibi demon transfuratur in Christum, dicit, ego sum Christus et personaliter visitans, quia dignus es, confestim clausit oculos utraq; manu vociferans, Nolo hic Christum videre, satis est ipsum in gloria si videro: statimq;

A disparuit. Alter sub aliis verbis similem seruauit in huiusmodi illusionem humilitatem: Vide, inquit, ad quem missus sis. Ego certe talis non sum, quod dignus sim hic videre Christum. Alterum quia volebat intrare templum, dicens: Sibi satis esse, quod oculis corporeis aspexisset Christum, colligauerunt cathenis, soluere ieiunium, carnibus vesci, vinumque bibere compulerunt. Sicq; timore compresso, sanatus est. Pro cautela postea subdit idem, ut non modo suspensum teneatur iudicium, sed reuenter quoque cum Apostolorum Principe, dicatur; Exi à me Domine, quia peccator sum, quia vilis sum, quia visionibus tuis indignus sum, quas hic neque quero, neque accepto, sed repello. Sic in alio, non in hoc seculo visio tua tota merces mea Domine Deus & sufficit. Quid à me de visionibus tuis in hac vita? quid de Superiorum meorum monitionibus: mitte potius alium, quem missurus es: & me meus spiritus humili tegat obscuroq; loco.]

D. Bonaventura, quem citat locus est, lib. de profectu religios. cap. decimono, ubi etiam addit desiderio reuelationum multos lapsos in grauissimos errores. Prudenter itaque B. Virgo Coleta ipsi etiam Deo multa ei secreta reuelare volenti, respondit: Domine Deus, sufficit mihi te solum cognoscere, & peccata mea, eorumque abs te veniam obtinere.] sic Stephanus Iuliacus eius vita c. 5. haec sane optime dicantur in propriis visionibus: in alienis approbandis, credendisque: ipsis confessariis alijsq; iudicibus hanc Gerson praescribit regulam: Caus ergo (inquit) quisquis eris auditor, aut consultor, ut non applaudas tali personae, & non laudes eam, non mireris, quasi sanctam, dignamque reuelationibus atque miraculis. Obfiste potius, increpa dure, sperna eam, cuius sic exal-

tarum est cor, elati sunt oculi, vt ambulet in magnis & mirabilibus super se: vt digna sibi videatur, qua non humano more operetur salutem suam, per doctrinam scilicet Scripturarum & sanctorum, cum dictamine rationis naturalis, nisi consilium habere presumat, & putet, ne dum ab Angelis sed à Deo, ne dum semel in necessitatibus, sed pene iugiter, velut in quotidianis colloquutionibus, talem admone, non sublime sapere, sed sapere ad sobrietatem: quoniam verissime ait, qui dixit, superbia meretur ludi. Et eo dignius, quo instar Pharisæi latentem harentemque osibus superbiam, sicut nec Phrisicus febrilem calorem, superbus attendit. Quid enim facilius quam se vilissimum peccatorem dicere, sed veraciter, simpliciterque ita sentire ex intimis, hoc diuini muneris est, non humani solius exercitij. Hoc vltimum addidit, quia solent personæ, quibus per reuelationes dæmon illudit, fateri quidem se peccatores & indignos esse; sed, vel aperte increpationes huiusmodi agre ferre, & sic detegitur interna superbia, & cognoscitur illusio: vel saltem ex duobus vnum prætexūt. nam vel dicūt se idcirco alieno iudicio nō credere, quia de suo certi sint per reuelationem intimam & secretam: vel sane non audere se visionem reiicere, quia si fortassis visio à Deo esset, hoc foret spiritui sancto resistere, & semen gratiæ eius in crepundiis suis extinguere. Vtrique dicto idem ille Cæcellarius Parisiensis optime occurrit. Primo quidem: Deum nunquam esse Deum diuisionis, ideo si ab ipso sit illa certitudo, nunquam per alterius iudicium contrarium eum impugnetur: sed potius illi, quæ vel vt superiori, vel vt consiliarium saltem, humiliter consuluerint, idem inspiratu-

A rum, atq; in mentem missurum. Nec enim patitur Deus sperantes in se, & timentes, & quod in se est facientes, in tãti momenti negotio, falli. Debet autem ei, qui vidit reuelationem, hæc ipsa certitudo, quam prætexit, de superbia & pertinacia esse suspecta: & tutior pars eligenda est. Nam sibi credendo & innitendo, potest peccare; superiori credendo, peccare nō potest: sed certo certius per animi submissionem & obedientiam mereri. Quod ad alteram ait: sed profecto spiritus S. qui se dat humilibus, nequaquam ex humiliatione, quam prædiximus, se subtrahet, intrabit potius, exaltabit, & in beneplacito suo deducet victor super excelsa anima hæc, in oculis suis vilem, & absq; vlla ruga fictionis, humilem & simplicem.] Hactenus ille. Sane hæc humilitas Deo tam grata est, quam quod gratissimum: Dæmoni tam odiosa, vt eam nō ferat, sed vt plurimum statim diffugiat. Non audes forte respuere? cogita decipite posse, & interea comperendina? & consule prudentiores te. D. Cyprianus, & alij sancti reuelationes magni fecerunt: sed eas tantum, quas à Deo esse sciebant. Olim quoque visiones diuinæ frequentiores fuere, quia magis necessaria: hodie quo minus necessaria, hoc infrequentiores sunt, & suspectiores habendæ, vt non immerito debeant, & à magistratu Ecclesiastico discuti, & à priuatis vitari: qui prætextu vel fictarum, (quod hypocritis proprium) vel habitarum (quod illusorium esse consuevit) reuelationum, de aliis (maxime illorum à Deo non commissis curæ) personis: in earum, (vt plurimum muliercularum,) familiaritatem & sollicitudinem sese ingerunt: vt & auorum memoria Be-

gardi & Lollardi, in Belgio; & nostra, Illuminati faciebant in Hispania, & hodie etiam alij quidam factitant, suo periculo, aliena fraude.

SECTIO II.

De persona eius, cui facta reuelatio.

QVo ad personam Prophetæ, seu vidētis viſiones, multa ſunt conſideranda. Primo *fides*, illius, an ſit ſincere Catholica; quare non eſt credendum reuelationibus Dæmonicolarum, (qualis illa Childerico Regi Franciæ facta, procurante & explicante Baſina, quæ viuentē adhuc marito ei nupſerat, & ſaga erat; qua ingenium poſteritatis eius declaratum Franciſci Hiſtorici putant, (lege *Gaguinum lib. 1.*) vel hæreticorum, Nam initio Eccleſiæ Cherinthus falſas reuelationes finxit, & eas Apoſtolorū nominib. inſigniuit, vt Caius & Dionyſius Alexandrinus tradidere: a tales prophetiæ ſectatorum Marci Magi: b tales prophetiſarū & ipſiuſmet Montani, vt Patres antiqui illius temporis prodiderunt, Claudius Apollinaris, Miltiades, Apollonius, & Serapion, quorum verba refert Eusebius: c tales Atehonticorum Martiades & Martianus, qui librum conſinxere, quem vocabant, *Reuelationes Prophetarum*: d Manetis quoq; tales reuelationes, de quibus contra Fauſtum agens D. Auguſtinus: talis Iuliani Apoſtata, quam narrat epiſ. ad Oribasium, de arbuſcula: tales, quib. Donatiſtæ Generoſum conati decipere: e & quibus utebatur Vincentius Donatiſta: tales, quib. illuſi Meſſaliani gloriabatur: f tales fue- re noſtris temporibus Munzeri, & A-

A nabaptiſtarum, tales Campani, tales Iuſti Vellii, & Franc. de la Cruz reuelationes. Tales hoc año 1601. hic Grætij, qui ſuſpendio ſceleris pœnas luere duo maritus & vxor; qui penes ſe ſolos Eccleſiam remanſiſſe incolumem pertinaciſſime iactabant: ideo communes liberos pater baptizabat, mater patrini more ſpodebat. hi mundū hoc anno periturum prædicebant: ſed morte mundi interitum præuenere. Plurimos huiuſmodi dedit olim Britannia. Illic enim natus in Cambria quidam Merlinus Magus ſceleſtiſſimus: verum enim, fruſtra renitenti- bus Pontico Virumpio, & Lelando, eſt hoc de illo teſtimonium Guilhelmi Neuburgij, & Polydori, & alias mendaciſſimi, Buccanani. Sane Magum fuiſſe, geſta eius à Galfrido Monumethenſe tradita conuincunt. Caue hūc qui vteri Pendragonis æuo vixit, cōfundas cum alio Merlino Scoto, Helii Theleſini (qui & ipſe vates) diſcipulo: qui Aſtronomiæ & Phyſicæ, vt magiſter, valde peritus, multa fertur prædiſſe: & videtur aliis Prophetis Britanniæ, Kentigerno, Sanſoni, & Gildæ, annumerandus. Hanc Merli- norum diſtinctionem, notarunt Angli- carum rerum Scriptores, Treuiza, Ranulphus, & Giraldus Cambrenſis. Falſa fidei Pſeudopropheteꝝ fue- re ibidem, Ioannes Ballus anno 1390. teſte VVadeno, in *ſiſticulo Zizantiarum*: & Pagani ante Chriſtum natum, *Eubages*, vocati: ex quorum ſecta, quidā Aquila, & alius Perdix, teſte Chri- ſtophoro Mylæo. Nec diſſimilis vanitatis ſunt prophetiæ eorum, qui ea in medium proferunt, quæ decreta Generalium Conciliorum, vel Sedis Apoſtolicæ conuellunt; vt ridicula prophetiæ illæ Marioni Aduoca-

Parilien-

a Euseb. li. 3
ca. 17
b Iren. li. 1.
ca. 9. 9.

c Iren. li. 3.
ca. 17. 6.

d Epiphani-
us. her. 40.

e D. Augu-
ſtini. epiſ. 165. ca.
lib. 3. de ani-
ma. ori. e. 11.
f Theod. li.
4. her. ſub.